

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ,
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ
І ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ, БІОЕТИКИ
ТА ІНОЗЕМНИХ МОВ

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ, ПОЛІТОЛОГІЇ,
ПСИХОЛОГІЇ ТА ПРАВА

ГО "НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК
ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ"

МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ
ПСИХОСІНЕРГЕТИКИ ТА АЛЬФОЛОГІЇ

ЛЮДИНА ЯК ЦІЛІСНІСТЬ: ФІЛОСОФСЬКИЙ, МОВОЗНАВЧИЙ ТА ПЕДАГОГІЧНИЙ ДИСКУРСИ

збірник матеріалів
VII Міжнародної наукової конференції

31 жовтня 2024 р.
Одеса

ROMANENKO V. PHENOMENOLOGY OF PAIN: EXPERIENCING PAIN IN THE CONTEXT OF MEDICAL ANTHROPOLOGY	118
STELA SPÎNU. THE ROLE OF COMMUNICATION IN NEUROLOGY MALPRACTICE CASES	120
STOYANOV O., ROMANENKO V., VASTIANOVA L. PAIN SENSATIONS ANTHROPOGENIC ASPECTS AND THEIR MECHANISMS	128
ПАРАДОКСАЛЬНІСТЬ МЕЖ ЛЮДСЬКОГО БУТТЯ: МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ТА ФІЛОСОФСЬКІ РЕФЛЕКСІЇ	132
Вастьянов Р.С. ФІЛОСОФСЬКІ КАТЕГОРІЇ В РОЗУМІННІ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ПОЛОЖЕНЬ ПРО ХВОРОБУ ЛЮДИНИ. ЗАСТОСУВАННЯ ЗАКОНУ ПЕРЕХОДУ КІЛЬКІСНИХ ЗМІН У ЯКІСНІ У ДІАЛЕКТИЦІ ГЕГЕЛЯ НА ПРИКЛАДІ ПАТОГЕНЕТИЧНИХ МЕХАНІЗМІВ ТИПОВИХ ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ	132
Одинець О.А., Осетрова О.О. УНІВЕРСАЛЬНА ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНА МОДЕЛЬ ЗДОРОВ'Я: ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК РІВНІВ БУТТЯ ТА ФІЗИЧНОЇ СИСТЕМИ ЛЮДИНИ	139
Утюж І.Г., Коноваленко О.С. ЧИ БУДЕ ЦИВІЛІЗАЦІЯ ІСНУВАТИ ОКРЕМО ВІД ЛЮДИНИ? (РОЗДУМИ ПРО СОЦІАЛЬНУ СИНГУЛЯРНІСТЬ)	145
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БІОЕТИКИ.....	148
Нарбутова Т.Є. ДІЯЛЬНІСТЬ ПАТОЛОГОАНАТОМА ТА БІОЕТИКА В КОНТЕКСТІ СПРИЙНЯТТЯ ЛЮДИНИ ЯК ЦІЛІСНОСТІ	148
Петрушенко О.П. МОЖЛИВІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ БІОЕТИЧНОГО ПРИНЦИПУ ЦІЛІСНОСТІ У КОНТЕКСТІ ФІЛОСОФСЬКОЇ АНТРОПОЛОГІЇ.....	152
BANARI ION, ALUAS MARIA. ETHICAL CONSIDERATIONS REGARDING THERAPEUTIC EDUCATION OF PATIENTS WITH EPILEPSY.....	156
VIOREL COJOCARU. ETHICAL ISSUES OF BRAIN HEALTH IN DETAINEES	160
OJOVANU VITALIE ION. REPRESENTATIVE PRINCIPLES OF BIOETHICS IN APPROACHING BRAIN HEALTH	166
RUBANOVICI LUDMILA PETRU. ON SOME PARTICULARITIES RELATED TO THE COMPLEXITY AND NATURE OF THE NEUROLOGICAL MEDICAL ACT. A BIOETHICAL APPROACH	169
«АНТРОПОЛОГІЯ ВІЙНИ»: ПРОБЛЕМИ ЦІЛІСНОСТІ ЛЮДИНИ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ.....	176
Кокоріна Ю.Є., Гармашова О.С. ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	176
Кокоріна Ю.Є., Капустянчик О.В. ВИВЧЕННЯ ЗВ'ЯЗКУ МІЖ ПЕРЕЖИВАННЯМ САМОТНОСТІ ТА ВІДЧУТТЯМ ЕКЗИСТЕНЦІЙНОЇ СПОВНЕНОСТІ У ЖІНОК	182
Петінова О.Б., Лисяк А.В. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДЬ НА ЕНЕРГЕТИЧНУ КРИЗУ В УКРАЇНІ: ДОСЛІДЖЕННЯ АДАПТАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ	188
Петрушенко В.Л. МИСТЕЦТВО І РЕЛІГІЯ ЯК КОМПЕНСАТОРИ ЦІЛІСНОСТІ ТА СТАБІЛЬНОСТІ ОСОБИСТОСТІ	196
Рекша Х.О. АНТРОПОЛОГІЯ ВІЙНИ: ПРОБЛЕМИ ЦІЛІСНОСТІ ЛЮДИНИ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ. СТОКГОЛЬМСЬКИЙ СИНДРОМ	200
ФІЛОСОФІЯ І ПСИХОЛОГІЯ ТРАНСФЕСІОНАЛІЗМУ: ПОТЕНЦІАЛ САМОЗДІЙСНЕННЯ ОСВІЧЕНОЇ ЛЮДИНИ	205
Вукова S. PHENOMENOLOGY OF PERSONAL GROWTH: DEFINITIONS AND CONCEPTS	205
Кривцова Н.В. АЛЬФОЛОГІЯ КОНФЛІКТУ: БОРОТЬБА ЗА ПЕРШІСТЬ ТА ПЕРЕМОГА КАІНСТВА VS ВЕЛИЧ ОСВІЧЕНОЇ ЛЮДИНИ (ч.1.).....	209
ФІЛОСОФСЬКІ ТА ПРАВОВІ ВИМІРИ ЛЮДСЬКОГО ІСНУВАННЯ І ДІЯЛЬНОСТІ.....	229
Зубарєв О.С. АХІМСА ТА САТ'ЯГРАХА У ФІЛОСОФІЇ МАХАТМА ГАНДІ	229
Криворучко В.О. ДЕВІАНТНА ПОВЕДІНКА: СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ	233

ЧИ БУДЕ ЦИВІЛІЗАЦІЯ ІСНУВАТИ ОКРЕМО ВІД ЛЮДИНИ? (РОЗДУМИ ПРО СОЦІАЛЬНУ СИНГУЛЯРНІСТЬ)

Утюж Ірина Геннадіївна

*доктор філософських наук,
професор, завідувач кафедри суспільних дисциплін
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Коноваленко Ольга Сергіївна

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
кафедри філософії, публічного управління та соціальної роботи
Запорізький національний університет*

Для сучасного суспільства все більш актуальним стає усвідомлення свого буття в «плинному», «розпадному» стані (З. Бауман) і тому можливість визначити орієнтири соціальної ситуації, що динамічно змінюється, у сучасному соціально-філософському дискурсі пов'язують із концептом сингулярності і головне, із формуванням концепту соціальної сингулярності. Контури майбутнього, орієнтири – це соціальність, що включає різні аспекти взаємодії, поведінки та структур, які визначають життя людей у суспільстві. Соціальність охоплює усе, що пов'язано з колективним існуванням людей, їх взаємодією один із одним і формуванням соціальних інститутів.

Розкриття сутності сингулярної соціальної реальності зазвичай відбувається в контексті коеволюції природи та суспільства в умовах миттєвих технологічних зрушень та зміні ролі інформаційного середовища.

Сингулярність стане найбільшим роздоріжжям на шляху людства – такого не було з часів нашого відокремлення від усіх інших приматів. Сингулярність у соціальному світі означає процес генерації непередбачуваних значень, існування та розвиток соціальної системи, свідомість суб'єкта в інтервалі неточних даних, розвиток у логіці, що підпорядковується нонсенсу.

Сингулярність сигналізує про збій у соціальному порядку та повсякденній рутині, що засновані на конвенційній реальності.

Як наслідок, комп'ютери стають нервовими вузлами майбутніх суб'єктів. Майбутню сингулярність найменше слід сприймати як якийсь кінець світу. Алармізм не дає по-справжньому поглянути на світ, але треба пам'ятати вже зараз, що цивілізація може існувати окремо від людини.

Тому, метою наукового пошуку визначення соціальної сингулярності, у філософії на перше місце виходить аналіз методологічного інструментарію пізнання пріоритетів і ризиків від технологічної сингулярності, що створює дигітальне буття людини, але чи буде воно людське, питання залишається відкритим [2].

Аналітика наукового доробку презентує визначення соціальної сингулярності як концепції, що передбачає радикальні зміни у суспільстві під впливом технологій.

«Якщо технологічна сингулярність можлива, то вона неминуче відбудеться», – заявив Вернор Віндж у своїй доповіді на симпозіумі NASA в 1993 році [1]. З цієї фрази випливає, що якщо наука і технології продовжать розвиватися такими швидкими темпами, а людство не зазнає впливу будь-якого глобального катаклізму, здатного «відкинути» технологічну еволюцію у зворотному напрямку, і надалі уникнути цієї події нам фактично не буде можливим. Постають два важливі питання: коли очікувати настання технологічної сингулярності та які фактори будуть цьому сприяти і супроводжувати?

Відповідь на перше питання вже з'явилась в нашій реальності у зв'язку з активним використанням у всіх сферах життя технологій автоматизації та штучного інтелекту. Відповідно, це перший кризовий аспект, що формує соціальну сингулярність, пов'язану з безробіттям. Чим більше галузей виробництва опанують машини, у цей же час більшість людей вимушено залишить свої робочі місця, тим вищим буде рівень розвитку технологій. Таким

чином, у технологічній сингулярності, що настає, ми побачимо, як нарешті здійснюються передбачення справжнього технологічного безробіття [1].

Відповідь на друге питання вказує на такий фактор майбутньої сингулярності, як швидкість розвитку та поширення ідей. Автор переконаний, що напередодні технологічної сингулярності будь-які нові ідеї, у тому числі й радикальні, приживатимуться у суспільній свідомості з дедалі більшою швидкістю і так само швидко перетворюватимуться на щось банальне, втрачаючи свою інноваційність. Із цим твердженням важко сперечатися, оскільки воно відтворює закон розвитку, що прискорюється, тільки щодо ідей. Тобто виникає ситуація (або її відсутність), за якою соціальні зміни стануть настільки швидкими та глибинними, що традиційні структури суспільства виявляться нездатними до адекватної відповіді та пристосування, якщо не буде врахований головний фактор – готовність людини до таких змін. Як ми знаємо, завдання філософії і полягає в тому, щоб передбачати сценарії майбутнього для результативної підготовки людини до життя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Vinge, Vernor (1993). The coming technological singularity: How to survive in the post-human era. Whole Earth Review.
2. Коноваленко, О. С. (2023) *Соціальна сингулярність: методологічний концепт філософського дискурсу*. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філософські науки (94). pp. 109-118.